

Informatiebrief voor raadsleden over stijgende CO₂-heffing en afvalstoffenbelasting

Geachte raadsleden,

Volgens het Belastingplan 2026 stijgen de CO₂-heffing en afvalstoffenbelasting de komende jaren flink. Hierdoor wordt het verwerken van restafval (de grijze bak) duurder. In 2028 zijn deze heffingen en belastingen mogelijk zelfs samen al even hoog als de kosten die nodig zijn om het restafval te verwerken. Richting 2035 zullen de heffingen stapsgewijs toenemen. In deze brief leest u hoe dit zit en wat u eraan kunt doen.

Tijdens een informatiebijeenkomst op 15 april en met onze brief van 13 mei 2026 hebben wij uw gemeente geïnformeerd over drie ontwikkelingen die de afvalverwerkingskosten verhogen. Ten eerste stijgt de afvalstoffenbelasting van het Rijk door de verschuiving van de plastic-heffing (de zogenaamde plastictaks) van producenten naar afvalverbranders. Ten tweede valt de CO₂-heffing van het Rijk hoger uit en ten derde voert het Rijk per 1 juli aanstaande een vrachtwagenheffing in.

1. Waarom deze heffingen

De heffingen zijn bedoeld om het verbranden van afval minder aantrekkelijk te maken en zo de overgang naar een circulaire economie te versnellen. Door het verwerken van restafval duurder te maken, wil het Rijk inwoners en bedrijven stimuleren om afval beter te scheiden, vaker te hergebruiken en in de eerste plaats te voorkomen. Tegelijkertijd worden via de CO₂-heffing de werkelijke klimaatkosten van verbranding in de prijs zichtbaar gemaakt. Voor uw gemeente betekent dit dat inzetten op preventie en een betere afvalscheiding steeds meer loont: **hoe minder restafval er overblijft, hoe lager de heffingen die uiteindelijk betaald moeten worden.**

2. CO₂-heffing over 2026

Voor 2026 staat de hoogte van de CO₂-heffing pas ná afloop van het jaar definitief vast. Dit komt door de manier waarop het Rijk de hoogte van de CO₂-heffing berekent. Daarom werken wij voor dit jaar met een inschatting op basis van de cijfers van 2025. Omdat dit bedrag nog niet eerder is doorberekend, ontvangt de gemeente hiervoor een naheffing van € 8,50 per ton over 2026 waarbij we op nacalculatie afrekenen in 2027.

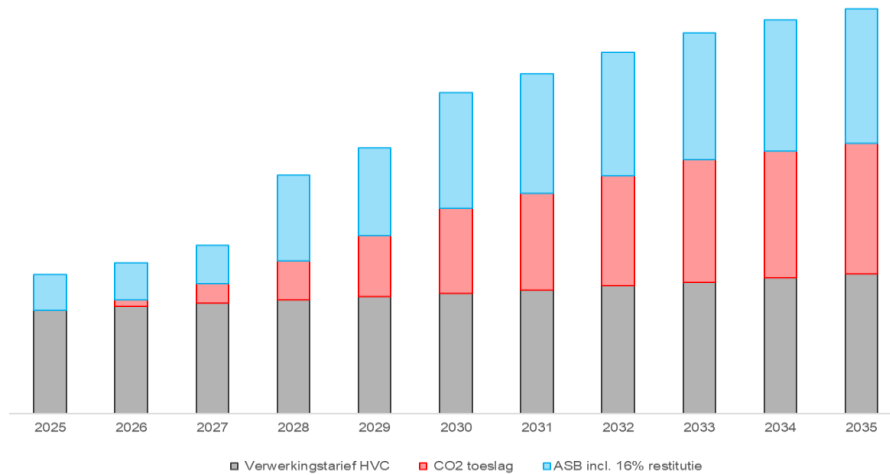
Omdat het onwenselijk is voor gemeenten en HVC (en andere verwerkers) om pas na het boekjaar duidelijkheid te hebben over de hoogte van de heffing, zijn we met de Nea (Nederlandse Emissie autoriteit) in gesprek gegaan. Met resultaat: de NEa heeft aangegeven voornemens te zijn om de uitgangspunten voor de berekening vooraf vast te leggen zodat we voorafgaande aan een jaar weten waar we aan toe zijn en niet gedurende het jaar met andere tarieven worden geconfronteerd.

3. Stijgende heffingen in de toekomst

In de toekomst verwachten wij dat de heffingen verder stijgen. De rekentool van de NVRD is een handig hulpmiddel om te kijken wat dit in de toekomst betekent voor uw gemeente.

<https://www.nvrd.nl/calculator/>

In onderstaande afbeelding ziet u een raming van de stijging opgesplitst in de afvalstoffenbelasting en CO₂-heffing ten opzichte van het verwerkingstarief van HVC de komende jaren. Te zien is dat verwerking van een ton restafval duurder wordt. Grofweg driemaal zo duur door sterke stijging van de CO₂-heffing (rood) en afvalstoffenbelasting (blauw).

4. Samen optrekken om heffingen te vermijden

Stijgende Rijksheffingen kunnen we niet voorkomen, maar we kunnen de impact ervan wel dempen. Dit vraagt om samenwerking tussen gemeenten en HVC op het vlak van:

Beter scheiden aan de bron

Doel is het verminderen van restafval. Gemeenten die een prijsprikkel instellen, zoals een recycle-tarief, zien dat inwoners gemiddeld 30 tot 40% minder restafval aanbieden dan het landelijk gemiddelde. Invoering van zo'n systeem kost tijd, dus het is urgent om nu de benodigde stappen in die richting te zetten. HVC kan helpen bij het organiseren van campagnes of het geven van advies aan gemeenten.

Machinaal scheiden

HVC investeert in verdere vermindering van het te verbranden afval door restafval na te bewerken en het terugwinnen van nog meer waardevolle materialen.

CO₂-afvang

Wat we echt niet kunnen vermijden om te verbranden vangen we af bij de schoorsteen. De realisatie van de CO₂-afvang in Alkmaar is op z'n vroegst in 2029.

Conclusie

Rijksheffingen gaan stijgen. Door samen nog beter te scheiden, minder restafval aan te bieden, dat schoner te verwerken en CO₂ af te vangen, investeren we in een meer duurzame verwerking van ons afval en beperken we de kostenstijging voor gemeenten en hun inwoners.

5. Vragen

Voor vragen of een toelichting op deze brief kunt u terecht bij:

Douwe van der Vaart : d.vandervaart@hvcgroep.nl

Sybre van Dokkum : s.vandokkum@hvcgroep.nl